

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
 SOCIALINĖS PARAMOS IR SVEIKATOS APSAUGOS PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMO
 PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2018 - ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590 Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras, 300886599 Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 301846675 Prienų globos namai, 190795318 Jiezo vaikų globos namai, 190201025
Vykdytojas (-ai), kodas	Socialinės paramos skyrius, 8 Vaiko teisių apsaugos skyrius, 29 Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras, 8.1 Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 8.2 Prienų globos namai, 8.3 Jiezo vaikų globos namai, 8.4

Programos pavadinimas	Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės gerinimo programa	Kodas	2
------------------------------	---	--------------	---

Programos parengimo argumentai	<p>Šia programa siekiama Prienų rajono savivaldybėje formuoti efektyvią socialinės paramos ir sveikatos apsaugos sistemą, užtikrinti tikslingą lėšų paskirstymą šias paslaugas teikiančioms įstaigoms, didinti sveikatos ir socialinių paslaugų prieinamumą, integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę.</p> <p>Programa įgyvendinamos <i>savarankiškosios savivaldybių funkcijos</i>: socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis; sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas; pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas); savivaldybių sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai; socialinių išmokų skyrimas, skaičiavimas ir mokėjimas.</p> <p><i>Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos</i>: kompensacijų (šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui ir kt.) skaičiavimas ir mokėjimas; mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas; socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas.</p>		
Ilgalaikis prioritetasis (pagal SPP)	Išsilavinusios, sveikos ir pažangios bendruomenės plėtra	Kodas	2
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Užtikrinti gyventojams kokybiškas ir prieinamas švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinės paramos paslaugas	Kodas	1
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Programa siekiama užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių pakankamą pragyvenimo lygį ir socialinę integraciją. Įgyvendinant programą mokamos socialinės išmokos. Šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims, negalintiems savarankiškai apsirūpinti pakankamomis pragyvenimui lėšomis, skiriamos socialinės pašalpos (savivaldybės savarankiška funkcija) ir (ar) kompensacijos už svarbiausias komunalines paslaugas (valstybės deleguota funkcija). Senyvo amžiaus ar neįgaliems asmenims teikiamos socialinės globos ir slaugos paslaugos įstaigose bei socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugos. Kompleksiškai teikiamos socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugos padės tenkinti gyvybinius poreikius neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims, siekiant sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi savo namuose. Integralią pagalbą teiks 2 mobilios komandos. Kiekvienoje komandoje dirbs slaugytojas ir jo padėjėjai, socialinis darbuotojas, jo padėjėjai, esant poreikiui, į komandą įsijungs ir psichologas. Šio projekto dėka padidės teikiamų socialinių paslaugų kokybė, nes bus integruotos ir slaugos paslaugos, o neįgalūs asmenys prižiūrintiems šeimos nariams sudarytos geresnės sąlygos įgyti, patobulinti profesinę kvalifikaciją ar dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems artimiesiems - kuo ilgiau likti gyventi savo namuose..

Socialinės rizikos šeimos mokomos socialinių įgūdžių, įgyvendinama šiose šeimose augančių vaikų teisė į šeimą, švietimą ir ikimokyklinį ugdymą. Įgyvendinant projektą „Kompleksinių paslaugų šeimai plėtra Prienų rajono savivaldybėje“, bus siekiama plėtoti paslaugas šeimai Prienų rajono savivaldybėje ir padidinti bendruomenėje teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę. Gyventojai bus informuojami, konsultuojami apie rajone kompleksiškai teikiamas paslaugas šeimai, šeimos bus nukreiptos į nevyriausybinės organizacijos pozityvios tėvystės mokymams, psichosocialinei pagalbai, šeimos įgūdžių ugdymui ir sociokultūrinėms, mediatoriaus, vaikų priežiūros ir pavėžėjimo bei kitoms paslaugoms gauti.

Panaudojant 2014-2020 m. ES investicijas, planuojama įgyvendinti projektus, kuriais bus siekiama užtikrinti globojamiems vaikams aukštą socialinių paslaugų kokybę ir saugią aplinką. Planuojama finansiškai skatinti giminystės ryšiais nesusijusias vaikus globojančias šeimas. Socialinės paramos teikimą pagal gyventojų poreikius ir gyvenimo sąlygas organizuoja ir užtikrina Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius. Skyrius analizuoja ir prognozuoja socialinės paramos poreikį rajone, ruošia socialines globos programas, rengia ir teikia pasiūlymus Savivaldybės tarybai dėl socialinės paramos teikimo, socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros, rūpinasi vykdomomis socialinės paramos bei neįgaliųjų socialinės integracijos programomis. Socialinių paslaugų valdymą įgyvendina Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras.

Prienų rajono savivaldybė siekia rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata ir teikia Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamas sveikatos priežiūros paslaugas. Siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiamos kokybiškos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, finansuojamos sveikatos priežiūros paslaugos mokyklose, pirminio ir antrinio lygio gydymo įstaigų veikla, visuomenės sveikatos biuro veikla, o taip pat kasmet įgyvendinama visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa.

Efeko vertinimo kriterijus:

- Socialinės paramos tikslingumas, proc.

Programos tikslas	Organizuoti ir užtikrinti valstybės socialinės ir sveikatos politikos įgyvendinimą, mažinti socialinę atskirtį rajone	Kodas	1
--------------------------	---	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės gerinimo programa Prienų rajono savivaldybė siekia įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą socialinę ir sveikatos politiką bei mažinti socialinę atskirtį rajone. Įgyvendinant programą bus teikiama pinigine socialinė parama, organizuojamos ir teikiamos socialinės paslaugos socialiai pažeidžiamiems asmenims, gerinama neįgaliųjų socialinė integracija, užtikrinama socialinė globa, teikiamos saugios ir kokybiškos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, vykdoma gyventojų sveikatos stebėseną.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti socialiniai paramai, proc.;
- Savivaldybės biudžeto dalis, tenkantis sveikatos priežiūrai, proc.

Tiksliui įgyvendinti išsikelti keturi uždaviniai:

1 Uždavinys. Užtikrinti Lietuvos Respublikos teisės aktais numatytos piniginės socialinės paramos teikimą

Įgyvendindama šį uždavinį Prienų rajono savivaldybė numato: skirti ir mokėti išmokas (šalpos pensijos, šalpos našlaičių pensijos, slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) tikslinės kompensacijos, šalpos kompensacijos, šalpos pensijos už neįgaliųjų slaugą namuose, socialinės pensijos); skirti ir mokėti kompensacijas transporto išlaidų ir specialiųjų lengvųjų automobilių įsigijimui; skirti ir mokėti vienkartinę valstybės paramą ir kompensacijas (išsiaiškinus asmenis, turinčius teisę gauti šią paramą); skirti ir mokėti išmokas vaikams (vienkartinės išmokos gimus vaikui, išmokos vaikams, išmokos privalomosios tarnybos karių vaikams, globos (rūpybos) išmokos, globos (rūpybos) tikslinis priedas, vienkartinės išmokos būstui įsigyti arba įsikurti, vienkartinės išmokos neščioms moterims); skirti ir mokėti piniginę socialinę paramą (socialines pašalpas ir kompensacijas už būsto šildymą, kietą kurą, šaltą vandenį); skirti ir mokėti paramos mirties atveju pašalpas; skirti nemokamą maitinimą moksleiviams; skirti paramą mokinio aprūpinimui mokinio reikmenimis; skirti vienkartinę materialinę paramą; organizuoti keleivių ir socialiai išskirtinų grupių asmenų pavėžėjimą ir kelių transporto vežėjų važiavimo išlaidų kompensavimą.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Valstybinių išmokų ir piniginės socialinės paramos gavėjų skaičius;
- Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms funkcijoms, įsisavinimas, proc.;
- Mokinių, aprūpintų mokinio reikmenimis, skaičius;
- Kompensuotų pavėžėjimų skaičius.

2 Uždavinys. Organizuoti ir teikti socialines paslaugas įvairioms gyventojų socialinėms grupėms

Socialinėmis paslaugomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų, iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo organizatorius yra savivaldybė. Ji planuoja savo teritorijos gyventojams socialines paslaugas, nustato socialinių paslaugų finansavimo poreikį.

Uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato: užtikrinti lovų išlaikymą slaugos ligoninėse seniems ir neįgaliesiems rajono gyventojams; teikti socialines paslaugas socialinės rizikos šeimomis auginančioms vaikus; užtikrinti ilgalaikių (trumpalaikių) socialinių paslaugų plėtrą seniems ir neįgaliesiems gyventojams rajono globos įstaigose; teikti socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugas seniems ir neįgaliesiems rajono gyventojams; organizuoti vaikų globos namų veiklą.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Lovų, seniems ir neįgaliesiems asmenims, skaičius slaugos ligoninėse;
- Socialines paslaugas gaunančių socialinės rizikos šeimų (auginančių vaikus) skaičius;
- Ilgalaikes (trumpalaikes) socialines paslaugas gaunančių senų ir neįgalių asmenų skaičius;
- Socialinę priežiūrą (pagalbą į namus) gaunančių senų ir neįgalių asmenų skaičius;
- Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms funkcijoms, įsisavinimas, proc.;
- Vaikų skaičius globos namuose.

3 Uždavinys. Gerinti neįgaliųjų socialinę integraciją, užtikrinti socialinę globą

Neįgaliųjų socialinė integracija Prienų rajono savivaldybėje organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme numatytais lygių ir galimybių, diskriminavimo prevencijos, visapusiško dalyvavimo, savarankiškumo ir pasirinkimo laisvės užtikrinimo, prieinamumo, neįgalumo kompensavimo, decentralizacijos, destigmatizacijos, perimamumo ir lankstumo, skirtingų poreikių tenkinimo principais. Neįgaliųjų socialinės integracijos sistemą sudaro medicininės, profesinės ir socialinės reabilitacijos paslaugų teikimas, specialiųjų poreikių tenkinimas specialiosios pagalbos priemonėmis, neįgaliųjų užimtumo rėmimas, socialinės paramos teikimas, Valstybinio socialinio draudimo fondo pensijų ir išmokų skyrimas ir mokėjimas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo išmokų skyrimas ir mokėjimas, ugdymo paslaugų teikimas, lygių galimybių dalyvauti kultūros, sporto ir kitose visuomenės gyvenimo srityse užtikrinimas.

Įgyvendindama šį uždavinį Prienų rajono savivaldybė numato: teikti socialinės globos paslaugas

asmenims su sunkia negalia pensionatuose ir savivaldybės įstaigose; kompensuoti socialinės globos paslaugas neįgaliesiems asmenims pensionatuose, globos namuose ir vaikų globos namuose; pritaikyti būstą neįgaliesiems; įgyvendinti neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų projektų rėmimo programą.

Remiant nevyriausybinių organizacijų veiklą, siekiama plėtoti įvairias socialinių paslaugų teikimo formas, kurti socialinių paslaugų tinklą, skatinti bendruomenes, nevyriausybines organizacijas, klubus, įstaigas ir kt. juridinius asmenis dalyvauti socialinių paslaugų teikimo procese, materialiai remti neįgaliųjų žmonių ir kitas socialinėje srityje veikiančias organizacijas.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Asmenų su sunkia negalia, gavusių socialinės globos paslaugas, skaičius;
- Neįgaliųjų, kuriems kompensuotos socialinės globos paslaugos, skaičius;
- Neįgaliesiems pritaikytų butų skaičius;
- Parentų neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų projektų skaičius.

4 Uždavinys. Teikti gyventojams kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas

Visuomenės sveikatos priežiūra – organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma. Siekdama užtikrinti kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas Prienų savivaldybė numato:

- *Užtikrinti visuomenės sveikatos biuro veiklą.* Biuro funkcijos apima įvairių visuomenės sveikatos stiprinimo programų įgyvendinimą; visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) vykdymą; užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir neinfekcinių ligų bei traumų kontrolę; vaikų ir jaunuolių sveikatos stiprinimo veiklą.
- *Vykdyti Visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą.* Šia programa, atsižvelgiant į savivaldybės bendruomenės sveikatinimo prioritetus, nustatomi bendruomenės sveikatos saugojimo, stiprinimo, ligų profilaktikos tikslai, uždaviniai, numatomos priemonės ir finansavimo šaltiniai.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Visuomenės sveikatos biuro teikiamų paslaugų gavėjų skaičius;

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Asmenims dėl neįgalumo ir senyvo amžiaus bei vaikams, netekusiems tėvų globos, teikiant Lietuvos Respublikos teisės aktais numatytą piniginę socialinę paramą, sudaroma galimybė naudotis socialinėmis paslaugomis, mažinama socialinė atskirtis. Socialinių paslaugų kokybės gerinimas ir prieinamumo socialinės rizikos šeimoms ir vaikams, neįgaliesiems, senyvo amžiaus žmonėms didinimas, užtikrina šių socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją.

Teikiant kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas skatinamas kiekvieno asmeninis rūpestis ir atsakomybė už savo sveikatą, užtikrinama ligų prevencija, sudaromos prielaidos gyventojų sergamumo ir mirtingumo mažėjimui, ugdomos sveikos gyvensenos nuostatos.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija.

Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:

2. PRIORITETAS. IŠSILAVINUSIOS, SVEIKOS IR PAŽANGIOS BENDRUOMENĖS PLĖTRA

2.3. Tikslas. Užtikrinti efektyvų, kokybišką ir rajono gyventojų poreikius atitinkantį, socialinių ir sveikatos paslaugų teikimą

2.3.1. Uždavinys. Socialinių paslaugų teikimo gebėjimų stiprinimas, glaudžiai bendradarbiaujant su nevyriausybėmis organizacijomis

2.3.2. Uždavinys. Propaguoti sveiką gyvenimo būdą ir stiprinti visuomenės sveikatą

2.3.3. Uždavinys. Skatinti privačią iniciatyvą, steigiant socialines, sveikatos, kultūros ir švietimo įstaigas

2.3.4. Uždavinys. Gerinti pirminės sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos pinigines socialines

paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymas, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos žuvusiųjų pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyvių šeimoms įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo, įstatymo „Dėl socialinės paramos asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje, ir šioje armijoje žuvusiųjų šeimoms (1945 07 22–1991 12 31)“, nepriklausomybės gynėjų ir kitų nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenų teisinio statuso pripažinimo įstatymo, įstatymo „Dėl papildomų socialinių garantijų šeimoms asmenų, nukentėjusių, kovojant už Lietuvos Respublikos laisvę, nuo 1991 m. sausio 11–13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių“ pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas ir kt.